

Frans Gravendaal

Frans Gravendaal is geboren op 29 september 1916 in Semarang, NOI. Hij is de zoon van Eryk Hypolithe Gravendaal en Jeanne Julie Eugenie van der Palm.

Hij haalt in 1930 het toelatingsexamen voor de Hoogere Burgerschool aan de Bilitonstraat 8 te Bandung met hoge cijfers, maar blijkt geen goede leerling. Hij blijft zitten in klas vier en zakt voor zijn eindexamen.

Frans was actief als voortrekker bij de Buckskinmanstam van IEV groep 7 in Bandung. De stam hield zich veel bezig met liefdadigheid. Ze zochten mensen op om een maaltijd te bereiden, medicijnen te brengen of klusjes te doen.

IEV was het Indo-Europees Verbond, een sociale beweging en politieke organisatie opgericht in 1919. Deze organisatie streed voor gelijkheid van rassen en politieke zeggenschap. Het was een van de eerste en grootste Europese organisaties in Nederlands-Indië die verlangde naar een onafhankelijk land, maar wel met een relatie met Nederland. De IEV-Padvinderij werd tegen het eind van 1928 opgericht in Bandung, als onderdeel van de IEV-Jeugdorganisatie verkort IEVJO. In augustus 1929 scheidden zij zich hiervan af en sloten zich aan bij de Vereeniging Nederlandsch Indische Padvindere (NIPV).

Hij gaat na zijn HBS bij Lindeteves-Stokvis werken en in oktober 1938 bij de Staatsspoorwegen als registratuurklerk. Hij wil overstappen naar de Militaire Luchtvaart van het KNIL voor een vliegeniersopleiding maar wordt op zijn fysiek afgekeurd. Wel wordt hij opgeroepen als dienstplichtig soldaat. Als Nederlands-Indië capituleert, worden hij krijgsgevangenen genomen en geïnterneerd.

Na het eerste krijgsgevangenkamp 10e Depot Bat in Malang komt hij in Batavia terecht. Van daaruit wordt zijn groep met 2000 krijgsgevangenen (1500 Nederlanders, 500 Engelsen) op 5 november 1943 met de France Maru naar Pankalan-Balai bij Palembang, Zuid-Sumatra verscheept. Dit transport werd aangeduid als Java Party 19, het 19de transport van krijgsgevangenen vanuit Java. Daar werken de krijgsgevangenen onder barre omstandigheden aan de aanleg van een vliegveld. In dat helse klimaat, met te weinig voedsel en op gerantsoeneerd water, egaliseren ze het terrein. De 1650 mannen zijn ondergebracht in

姓 氏 Group	本姓	番 號 No.	
姓 名 Name	マカサタ・マサニ	生 年 月 日 Date of Birth	
國 籍 Nationality	蘭	兵 隊 部 隊 Unit	
階 級 名 稱 Rank	予備陸軍二等兵	入 隊 年 月 日 Date of Capture	
住 居 地 理 Place of Capture	爪哇	母 親 名 稱 Mother's Name	
父 親 名 稱 Father's Name		職 業 Occupation	
本 籍 地 Place of Origin	ジャバ	特 記 事 項 Remarks	P 79763
送 達 先 Destination			
備 考 Remarks			

附 録 欄 Other Information

1417 馬美伊廣收容所大元

昭和20年11月2日 陸軍国庫第117号ニ乗72

atap hutten met een aangestampte aarden vloer. De 1173 mannen die het werk overleven worden in mei 1945 verscheept naar Singapore. En zo komt Frans in Changi terecht, het opvangkamp van de Geallieerden.

Na de oorlog is hij een tijdje in Nederland, waarna hij terugkeert naar Nederlands Indië. Hij blijft daar in ieder geval tot eind jaren '50, zit nog een tijdje in Hollandia, Nederlands Nieuw Guinea en keert dan voorgoed terug naar Nederland. Frans overlijdt op 23 maart 1983 in Den Haag.

Meer informatie

[Indisch Wetenschappelijk Instituut - aangespoeld \(iwi-nu.nl\)](http://Indisch.Wetenschappelijk.Instituut-aangespoeld(iwi-nu.nl))

[Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief](#)

[Moesson | 1 december 1989 | pagina 14 - Moesson Digitaal Tijdschriftenarchief \(pictura-dp.nl\)](#)

[France Maru 2.htm](#)

[Birma-Siam-spoorweg \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

DIEN DOOR DADEN

"Dien door daden" was het motto van de Voortrekkersstam "Buckskinmen", een afdeling van de I.E.V.-padvinderij Bandoeng. Deze afdeling kende 3 onderdelen: de welpenhorde (jongens tussen 8 en 12 jaar), de verkennergroep (jongens tussen 12 en 18 jaar) en de voortrekkersstam (jongemannen boven de 18 jaar). De welpen en verkenners hielden zich bezig met trainingen in EHBO, koken, seinen, boekbinden, bruggenbouw enz. De voortrekkers begaven zich op sociaal terrein: hulp aan mensen in nood. Zij zochten deze mensen op om bijvoorbeeld voor hen een maaltijd te bereiden, medicijnen te halen en kleine karweitjes te doen. Oud-voortrekkers zullen hun oude motto nooit vergeten en altijd trachten in de praktijk te brengen.

De hier afgedrukte foto is in 1935 gemaakt tijdens een bijeenkomst van de Voortrekkersstam "Buckskinmen"

Bd. 7 I.E.V. De naam "Buckskinmen" overigens was ontleend aan pioniers in Amerika die zich kleedden in dikke vesten van dierenhuiden en zich "Buckskinmen" noemden.

Op de foto zijn achter v.l.n.r. te herkennen J. Schaap, K. Mouthaan (f) en D. Meelhuizen (f). In het midden zitten v.l.n.r. A. v.d. Smitte, N. Portier (f), Ou'baas Macaré (f) en J. Ramers. Vervolgens zien we v.l.n.r. K. Trouerbach (f), M. Rugebregt (f), P. Zitteren Fr. Gravendaal (f). Wie er helemaal vooraan zit, weet ik niet meer. Wie zijn naam weet (en van de jongen met bril achter hem) wordt vriendelijk verzocht mij te bellen. Ook andere reacties zijn natuurlijk welkom.

Mijn telefoon: 070 - 67 17 25.

A. F. W. VAN DER SMITTE
Wolweversgaarde 361, 2542 AP
Den Haag.